

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě rozhodl samosoudkyní JUDr. Zorou Šmolkovou ve věci

žalobce: **P. K.,**

proti

žalované: **Česká správa sociálního zabezpečení**

sídlem Křížová 25, Smíchov, 150 00 Praha

o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 22. 3. 2018, o **invalidním důchodu,**

takto:

I. Žaloba se zamítá.

II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Žalobce se žalobou doručenou Krajskému soudu v Ostravě dne 17. 5. 2018 domáhal zrušení rozhodnutí žalované ze dne 22. 3. 2018, č. j. RN-X (dále jen „napadené rozhodnutí“), kterým žalovaná zamítla námitky žalobce a potvrdila své rozhodnutí ze dne 2. 1. 2018, jímž snížila žalobci výši invalidního důchodu pro invaliditu třetího stupně na invalidní důchod pro invaliditu druhého stupně k 21. 11. 2017.
2. V žalobě žalobce namítal, že rozhodnutí není správné, protože u něj nedošlo k žádnému zlepšení zdravotního stavu a není pro něj možné se zapojit do pracovního procesu a není schopen fyzické zátěže.
3. U jednání oba účastníci řízení na svých procesních stanoviscích setrvali. Žalobce u jednání doplnil, že má velké bolesti, které mu práci znemožňují, a že potřebuje klid na doléčení; pracovat chce a chce chodit mezi lidmi.
4. Krajský soud poté, co zjistil, že žaloba byla podána včas ve lhůtě dvou měsíců po doručení písemného vyhotovení rozhodnutí žalované žalobci, tedy v souladu s ustanovením § 72 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb. soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“), přezkoumal napadené rozhodnutí v souladu s ustanovením § 75 odst. 2 s. ř. s. v mezích žalobních bodů.
5. Z připojeného posudkového spisu žalobce krajský soud zjistil, že žalobce je vzdělán v praktické škole, pracoval jako asistent u handicapované osoby, v call centru home credit, jako strážný a jako uklízeč. Byl dne 11. 5. 2016 uznán invalidním v třetím stupni od 28. 4. 2016, když rozhodující příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu žalobce bylo zdravotní postižení srovnatelné se zdravotním postižením uvedeným v kapitole XIII., odd. E, položce 1d přílohy k vyhlášce č. 359/2009 Sb., (dále jen „příloha k vyhlášce“), tedy postižení svalové a kosterní soustavy, s tím, že žalobce měl již termín operačního řešení, avšak pro akutní infekci byl termín posunut, a vzhledem k předpokladu dlouhodobému léčení bylo žalobcovo zdravotní postižení hodnoceno srovnatelně s těžkým funkčním postižením páteře, kontrola byla stanovena za rok a půl, kdy bylo možné přepokládat stabilizaci stavu po ukončené léčbě. Změnu zdravotního stavu nezaznamenal ani posudek z 1. 12. 2016, ani posudek z 12. 12. 2017. Změnu konstatovala až posuzující lékařka Okresní správy sociálního zabezpečení Ostrava, MUDr. M. N., dne 21. 11. 2017, která shledala zdravotní stav žalobce nepříznivý, s tím, že rozhodující příčinou jeho dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu bylo zdravotní postižení uvedené v kapitole XIII., odd. E, položce 1c přílohy k vyhlášce a míru poklesu pracovní schopnosti určila 50%, což již neodpovídá třetímu stupni invalidity podle § 39 odst. 1 písm. c) zákona č. 155/1995 Sb., o

důchodovém pojištění (dále jen „zákon o důchodovém pojištění“), ale stupni druhému podle § 39 odst. 1 písm. b) zákona o důchodovém pojištění. Na základě tohoto posudku žalovaná rozhodla dne 2. 1. 2018 tak, že snížila žalobci výši invalidního důchodu pro invaliditu třetího stupně na invalidní důchod pro invaliditu druhého stupně.

6. Proti tomuto rozhodnutí podal žalobce námitky. Posuzující lékař České správy sociálního zabezpečení Ostrava, MUDr. P. K., dne 19. 3. 2018 uzavřel, že posudek posudkové lékařky Okresní správy sociálního zabezpečení je správný stran stupně invalidity, nesprávný je v určení rozhodující příčiny dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu žalobce, přičemž za rozhodující příčinu považoval schizoafektivní poruchu, depresivní typ, odpovídající kapitole V., položce 3c vyhlášky, nikoliv položce 3d, ačkoliv odborný lékař stav považuje jako zvláště těžký; neuvádí však častější ataky onemocnění, nutnost hospitalizací, v posledních zprávách ani iritaci a navíc byl pět let bez kontaktu s pacientem. S tímto onemocněním spojuje vyhláška pokles pracovní schopnosti 45%, s ohledem na další zdravotní postižení zvýšil posudkový lékař pokles o dalších 10% na celkem 55%. Na základě tohoto posudku žalovaná v napadeném rozhodnutí námitky žalobce zamítla a rozhodnutí žalované z 2. 1. 2018 potvrdila.
7. V řízení před krajským soudem byly zpracovány dva posudky posudkové komise Ministerstva práce a sociálních věcí (dále jen „MPSV“). Z posudku ze dne 26. 10. 2018 krajský soud zjistil, že posudková komise ve složení z předsedy komise, dalšího lékaře z oboru psychiatrie a tajemnice, shodně s posudkovým lékařem České správy sociálního zabezpečení považovala za rozhodující příčinu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu žalobce s nejvýznamnějším dopadem na pokles pracovní schopnosti onemocnění duševní, nikoliv pohybového aparátu; poukázala na to, že pro onemocnění pohybové byl žalobce uznán invalidním v třetím stupni pouze po přechodnou dobu pro neukončené léčení. Podle objektivních lékařských nálezů je zřejmé, že žalobce je schopen sám chůze o dvou francouzských holích, které používá pro lepší jistotu chůze, a jeho zdravotní stav se – přes subjektivní vnímání žalobcem – objektivně zlepšil. Posudková komise se přiklonila i k zařazení duševního onemocnění podle vyhlášky, jak učinil posudkový lékař České správy sociálního zabezpečení, a uzavřela, že pokles pracovní schopnosti žalobce, s přihlédnutím k dalším zdravotním postižením, činí 55%. S ohledem na námitky žalobce, které vznesl u ústního jednání, týkající se nezohlednění jeho dalšího onemocnění Crohnovou chorobou, nechal krajský soud zpracovat doplnění posudku. Dne 11. 1. 2019 posudková komise MPSV ve shodném složení setrvala na svých posudkových závěrech a uvedla, že žalobce se léčí pro Crohnovu chorobu, nicméně toto onemocnění je v remisi, tedy došlo k vymizení jeho příznaků a nikoliv vymizení samotného onemocnění; nejedná se tedy o onemocnění posudkově natolik významné, aby bylo příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu žalobce.
8. Rozhodnutí správního orgánu o nároku na invalidní důchod je závislé především na odborném lékařském posouzení. Podle § 8 odst. 9 zákona č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení (dále jen „zákon o OPSZ“), zdravotní stav a pracovní schopnost občanů pro účely námitkového řízení posuzuje ČSSZ, a podle § 4 odst. 2 zákona o OPSZ, pro účely přezkumného řízení soudního ve věcech důchodového pojištění je posuzuje Ministerstvo práce a sociálních věcí; za tím účelem Ministerstvo práce a sociálních věcí zřizuje jako své orgány posudkové komise. Při přezkumu dotčených rozhodnutí neposuzuje soud věcnou správnost posudků, neboť k tomu nemá potřebné odborné znalosti. Posudek posudkové komise MPSV soud hodnotí jako každý jiný důkaz podle

zásad upravených v § 77 odst. 2 s. ř. s., avšak s ohledem na mimořádný význam v tomto řízení bývá tento posudek důkazem rozhodujícím v případech, kdy z hlediska své celistvosti a přesvědčivosti nevzbuzuje žádných pochyb, a nejsou-li tu ani žádné jiné skutečnosti nebo důkazy, kterými by správnost posudku mohla být zpochybněna. Požadavek úplnosti a přesvědčivosti kladený na tyto posudky spočívá pak v tom, aby se posudková komise vypořádala se všemi rozhodujícími skutečnostmi, především s těmi, které posuzovaný namítá, a aby své posudkové závěry náležitě odůvodnila. Jelikož žalovaná rozhoduje o nároku na invalidní důchod, příp. o změně tohoto nároku či jeho odnětí v dvouinstančním řízení, jsou zejména na její rozhodnutí v námitkovém řízení kladeny nároky na jasnost, srozumitelnost a úplnost odůvodnění (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne ze dne 7. 9. 2011, č. j. 6 Ads 99/2011 - 43).

9. Náležitosti posudku upravuje v ustanovení § 7 vyhláška č. 359/2009 Sb. Posudek o invaliditě musí obsahovat mimo formálních náležitostí rovněž účel posouzení a datum posouzení zdravotního stavu a pracovní schopnosti pojištěnce, výčet rozhodujících podkladů o zdravotním stavu pojištěnce, z nichž orgán sociálního zabezpečení vycházel při posouzení zdravotního stavu a pracovní schopnosti pojištěnce, skutková zjištění, ke kterým orgán sociálního zabezpečení dospěl při posuzování zdravotního stavu a pracovní schopnosti pojištěnce, výsledek posouzení zdravotního stavu a míru poklesu pracovní schopnosti se stanovením, zda se jedná o dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav, procentní míru poklesu pracovní schopnosti, stupeň invalidity, den vzniku invalidity, resp. den změny stupně invalidity nebo den zániku invalidity. Obligatorní náležitosti posudku je rovněž odůvodnění výsledku posouzení zdravotního stavu a míry poklesu pracovní schopnosti. V případě, že se jedná o odnímání pobírané dávky důchodového pojištění podmíněné dlouhodobě nepříznivým zdravotním stavem nebo obdobně také přiznání nižšího stupně invalidity, je posudková komise MPSV ČR povinna přesvědčivě odůvodnit, v čem spočívá zlepšení nebo stabilizace zdravotního stavu pojištěnce při porovnání s obdobím, kdy odnímaná dávka byla přiznána, případně zda odnímaná dávka nebyla přiznána na základě posudkového omylu (viz k tomu rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 6. 8. 2008, č. j. 3 Ads 45/2008 - 46). Jde-li přitom alespoň o invaliditu prvního či druhého stupně (tedy pokles pracovní schopnosti v rozmezí nejméně o 35 %, avšak nejvíce o 69 %), musí posudek obsahovat rovněž tzv. pracovní rekomandaci, tedy doporučení stran vhodného druhu práce, kterou je pojištěnec schopen při svém zdravotním postižení vykonávat (srov. k tomu rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 6. 2012, č. j. 4 Ads 19/2012 - 18).
10. V posuzované věci si krajský soud vyžádal shora specifikovaný posudek a jeho doplnění posudkové komise MPSV. Z jeho obsahu vyplývá, že posudková komise jednala a rozhodovala v řádném složení, za přítomnosti specialisty s odborností psychiatrie, tedy lékaře z oboru nemoci, která je dominantní v dlouhodobě nepříznivém zdravotním stavu žalobce, žalobce byl prvním jednání komise přítomen, nebyl přítomen pouze jednání komise o doplnění posudku, byl seznámen se složením komise a také seznámen se základním výčtem podkladů, které měla komise k dispozici. Posudek podle názoru krajského soudu má všechny shora uvedené náležitosti a splňuje podmínku úplnosti a přesvědčivosti, posudková komise se vypořádala se všemi rozhodujícími skutečnostmi a své posudkové závěry náležitě a srozumitelně odůvodnila a posudek nevzbuzuje žádné pochyby, vysvětlila rovněž, proč došlo ke změně ve stanovení zdravotního postižení, které

je příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu žalobce, což vedlo ke změně míry poklesu pracovní schopnosti a snížení stupně invalidity. Krajský soud proto dospěl k závěru, že žalobce byl k datu vydání napadeného rozhodnutí invalidní, přičemž šlo o invaliditu druhého stupně. Podle ustanovení § 39 odst. 1 zákona o důchodovém pojištění je totiž pojištěnec invalidní, jestliže z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu nastal pokles jeho pracovní schopnosti nejméně o 35 %. Podle odstavce 2 téhož ustanovení, jestliže pracovní schopnost pojištěnce poklesla nejméně o 35 %, avšak nejvíce o 49 %, jedná se o invaliditu I. stupně, jestliže poklesla nejméně o 50 %, avšak nejvíce o 69 %, jedná se o invaliditu II. stupně a jestliže poklesla nejméně o 70 %, jedná se o invaliditu III. stupně. Pokles pracovní schopnosti u žalobce činil 55 % a tento závěr jednoznačně vyplývá z citovaného posudku posudkové komise MPSV; v tomto směru se závěry posudkové komise zcela shodují se závěry posudkového lékaře žalované, a žalobce nepředložil žádný důkaz, který by tyto konzistentní závěry zpochybnil. Posudkoví lékaři se shodli na tom, že zdravotní stav žalobce odpovídá postižení uvedenému v kapitole V. (duševní poruchy a poruchy chování), položce 3 (schizofrenie, schizofrenní poruchy a poruchy s bludy), písmene c) (stav se středně těžkým postižením, značně snížená úroveň sociálního fungování, jediná ataka nebo ojedinělé ataky, po které/kterých přetrvává reziduální symptomatika, výkon některých denních aktivit narušen), se kterým je spojena míra poklesu pracovní schopnosti 30 – 45 %, přičemž míra poklesu pracovní schopnosti u žalobce byla stanovena na 45 % a zvýšena pro ostatní zdravotní postižení o 10 % podle § 3 odst. 1 vyhlášky o posuzování invalidity. Nedosahovala tak 70 %, což odpovídá invaliditě třetího stupně, který byl u žalobce shledán posudkem z 28. 4. 2016 před poslední operací a stabilizaci stavu po ní.

11. U jednání žalobce uvedl, že trpí dalším onemocněním psoriatické artritidy, u které bylo konstatováno zhoršení, což chtěl doložit lékařskými zprávami z 15. 2. 2019 a 17. 1. 2019. Krajský soud neshledal důvod pro doplnění dokazování těmito zprávami, ani pro zpracování dalšího doplňujícího posudku, neboť psoriatická artritida je onemocněním, které bylo posudkovou komisí zohledněno v diagnostickém souhrnu, nicméně při posouzení zdravotního stavu zohledňováno nebylo, když žádné změny zdravotního stavu nebyly v tomto směru ani žalobcem tvrzeny, ani zjištěny z podkladové dokumentace. Pokud došlo ke zhoršení tohoto onemocnění a stalo se tak po vydání napadeného rozhodnutí dne 22. 3. 2018, čemuž napovídají žalobcem navrhované lékařské zprávy, není možno v probíhajícím soudním řízení k tomuto přihlédnout, neboť podle § 75 odst. 1 s. ř. s. soud při přezkoumání rozhodnutí vychází ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování žalované. Změnu zdravotního stavu lze zohlednit až v případném novém správním řízení o žádosti žalobce o změnu výše invalidního důchodu.
12. Jelikož u žalobce ke dni napadeného rozhodnutí šlo o druhý stupeň invalidity, napadené rozhodnutí je správné a žaloba není důvodná; krajský soud ji proto v souladu s ustanovením § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl.
13. V řízení byla plně procesně úspěšná žalovaná, které však v souladu s ustanovením § 60 odst. 2 s. ř. s. právo na náhradu nákladů řízení nevzniklo; procesně neúspěšný žalobce právo na náhradu nákladů řízení nemá.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku **je možno** podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů po doručení tohoto rozhodnutí k Nejvyššímu správnímu soudu v Brně. Podmínkou řízení o kasační stížnosti je povinné zastoupení stěžovatele advokátem, pokud stěžovatel sám nemá vysokoškolské právnické vzdělání.

Ostrava 20. února 2019

JUDr. Zora Šmolková
samosoudkyně